

سرمقاله

از خشایارشا تا معادلات امروز؛ ترند تاریخی روبو بر ای همرازسازی اروپا

ادامه از صفحه یک دوم، افزایش هزینه مخالفت اروپا با راهبرد آمریکا. اگر اختلاف با ایران در چارچوب یک منازعه صرفاً سیاسی و قابل مذاکره باقی بماند، دولت‌های اروپایی ممکن است بر اساس منافع مستقل خود، میان فشار، مذاکره و همکاری اقتصادی توازن برقرار کنند. اما وقتی منازعه در قالب دفاع از تمدن و میراث مشترک غرب بازتعریف شود، همراهی با واشنگتن می‌تواند در فضای سیاسی اروپا رنگ‌وبوی هویتی پیدا کند. این الزاماً به معنای پذیرش کامل سیاست آمریکا از سوی اروپا نیست؛ بلکه نشان می‌دهد روایت‌سازی تاریخی چگونه می‌تواند بر محاسبات سیاسی اثر بگذارد. سوم، تثبیت نقش رهبری آمریکا در اردوگاه غرب. روبو با تأکید بر ریشه‌های مشترک تمدنی، در واقع بر این ایده تکیه می‌کند که آمریکا و اروپا، با وجود اختلافاتشان، در برابر تهدیدهای مشترک باید هم‌جهت عمل کنند. از این منظر، اشاره به خشایارشا تنها یادآوری یک پادشاه باستانی نیست؛ بخشی از تلاش برای تعریف یک هویت مشترک و تبدیل آن به پشتوانه همکاری سیاسی و امنیتی است.

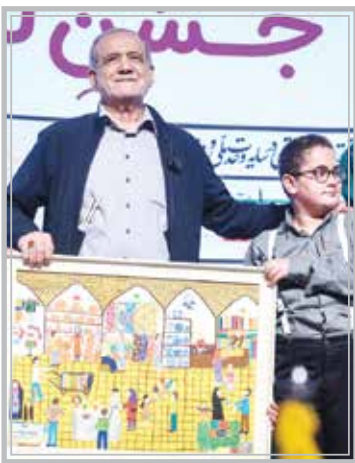
باین‌حال، یک نکته نباید از نظر دور بماند: اروپا یک بازیگر یکپارچه نیست. منافع اقتصادی، نگرانی‌های امنیتی، تجربه دیپلماسی هسته‌ای و هزینه‌های هرگونه درگیری گسترده با ایران می‌تواند محاسبات کشورهای اروپایی را از اولویت‌های واشنگتن متمایز کند. بنابراین، سخنرانی روبو را باید تلاشی برای تقویت همسویی غرب دانست، نه دلیلی قطعی بر اینکه اروپا الزاماً در همه زمینه‌ها از آمریکا پیروی خواهد کرد.

برای ایران نیز پاسخ مؤثر، گرفتار شدن در جدال نژادها یا تقلیل موضوع به یک توهین تاریخی نیست. مسئله اصلی، شناخت سازوکار شکل‌گیری ائتلاف‌ها و جلوگیری از آن است که اختلافات سیاسی امروز در قالب دشمنی تمدنی بازتعریف شوند. دیپلماسی فعال با اروپا، گفت‌وگوی مستقیم درباره منافع مشترک، تبیین هزینه‌های تشدید تنش و تأکید بر تفاوت میان سیاست‌های جمهوری اسلامی و تاریخ و ملت ایران، می‌تواند مانع از آن شود که روایت واشنگتن به تنها چارچوب فهم ایران در پایتخت‌های اروپایی تبدیل شود. تاریخ در این ماجرا بیش از آنکه موضوع بحث باشد، ابزار سیاست است. روبو با انتخاب آتن و یادآوری خشایارشا، از یک خاطره تاریخی برای صورت‌بندی مسئله‌ای معاصر بهره می‌گیرد؛ ادقاسی که می‌تواند در خدمت تقویت انسجام غرب و همرازسازی اروپا با سیاست آمریکا در قبال ایران قرار گیرد. پاسخ راهبردی تهران نیز باید نه بر واکنش احساسی، بلکه بر دیپلماسی هوشمندانه، شناخت ائتلاف منافع دو سوی ائتلا تیک و جلوگیری از تبدیل رقابت سیاسی به تقابل تمدنی استوار باشد.

خبر

پزشکیان مطرح کرد

همه با هم باشیم و قدر تمند شویم

رئیس جمهور با تاکید بر اینکه اگر همه با هم باشیم، ایران پر قدرت و با صلابت در تمامی زمینه‌ها می‌سازیم گفت: همه باید با هم دوست و کمک و پشتیبان هم باشیم. مسعود پزشکیان روز یکشنبه در جشن لیختن وطن که به مناسبت «هفته ملی کودک» برگزار شد طی سخنانی با در دست گرفتن دو چوب، گفت: وقتی به مدرسه می‌رفتم داستانی در کتاب‌ها برای ما می‌گفتند، این داستان این بود که پدری وقت مرگش فر فرزندانش را صدا می‌گرفت و یکی از چوب‌ها را به دست آنان می‌دهد و می‌گوید چوب را بشکنید، همه یک چوب را می‌شکنند، سپس پدر خانواده همه چوب‌ها را در کنار هم قرار می‌دهد و می‌گوید حالا آن را بشکنید که هیچ کس نتوانست چوب‌ها را بشکند.

وی سپس کودکان را خطاب قرار داد و با طرح پرسشی مبنی براینکه فکر می‌کنید چرا نتوانستند چوب‌ها را بشکنند؟، افزود: وقتی همه این‌ها با هم شدند نمی‌توان آن را شکست. معنی حرف این است، اگر با هم یکی شویم نمی‌توانند ما را شکست دهند، ولی اگر تنها باشیم ما را له می‌کنند. رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه همه باید با هم باشیم و با یکدیگر دوست باشیم، اظهار کرد: ما باید به هم کمک کنیم و پشتیبان هم باشیم، آن وقت ایرانی پر قدرت و با صلابت می‌سازیم که در تمام زمینه‌ها می‌توانیم رشد کنیم. باید از نظر علمی، خدمت به هم و انسانیت به یکدیگر کمک کنیم. پزشکیان گفت: این داستانی بود که امروز از دوران کودکی به یادم آمد و آن را برای شما بیان کردم. معنی این داستان این است که اگر همه با هم باشیم قدرت‌مند می‌شویم اما اگر با هم دعوا کنیم دشمن می‌تواند به ما ضربه بزند. دشمن نباید جسارت این کار را داشته باشد. همه باید دست به دست هم تا با قدرت پیش برویم.

پیام تهران؛ مذاکره بدون عقب‌نشینی

بهروز کمالوندی روز یکشنبه ۱۹ مهر در جمع خبرنگاران اعلام کرد مسئولان کشور بر حرکت هم‌زمان در دو مسیر مذاکره و مقاومت تأکید دارند. وی تصریح کرد ایران منافع خود را با اقتدار دنبال خواهد کرد و چنانچه این منافع از طریق دیپلماسی تأمین نشود، برای دستیابی به آن‌ها از توان خود در میدان نبرد استفاده خواهد کرد.

اهمیت این اظهارات صرفاً در تأکید بر توان دفاعی ایران نیست، بلکه در پیوند دادن مذاکره با مقاومت نهفته است. تهران تلاش دارد نشان دهد آمادگی برای گفت‌وگو به معنای پذیرش شرایط یک‌جانبه نیست و فشار نظامی نمی‌تواند به‌تنهایی تعیین‌کننده نتیجه مذاکرات باشد. کمالوندی همچنین بر صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای ایران تأکید کرد و گفت صنعت هسته‌ای کشور با وارد آمدن ضربه از میان نخواهد رفت. این بخش از سخنان وی نشان می‌دهد که موضوع هسته‌ای همچنان یکی از محورهای اصلی اختلافات باقی مانده است.

پیشنهادهایی که به توافق نرسید

تحولات هفته‌های اخیر نشان می‌دهد مسیر دیپلماسی، باوجود اختلافات جدی، کاملاً مسدود نشده است. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه ایران، در جریان نشست مجمع عمومی سازمان ملل از ارائه طرحی هفت‌روزه از طریق میانجیگری قطر خبر داده بود؛ طرحی که بازگشایی تنگه هرمز و فراهم‌شدن زمینه گفت‌وگوهای گسترده‌تر را دنبال می‌کرد. دونالد ترامپ چهارم مهر اعلام کرد پیشنهاد ایران را رد کرده است، اما عراقچی تأکید داشت تهران هنوز پاسخ رسمی واشنگتن را از طریق میانجی‌ها دریافت نکرده است. وی همچنین تصریح کرد تغییری در مواضع جمهوری اسلامی ایجاد نشده و شرایط ایران برای بازگشایی تنگه هرمز مشخص است.

باین‌حال، گزارش تازه آسوشیتدپرس نشان می‌دهد ایران پس از دریافت پیشنهاد متقابل آمریکا، در حال بررسی پاسخ رسمی خود است. عراقچی پنجشنبه گذشته از احتمال ارائه پاسخ طی روزهای آینده سخن گفت و ترامپ نیز گفت‌وگوهای غیرمستقیم را سازنده توصیف کرد. این تحولات بیانگر آن است که اختلاف اصلی دیگر صرفاً بر سر آغاز مذاکره نیست؛ بلکه طرفین درباره ترتیب اجرای تعهدات و انتزاعی‌ها که باید در برابر یکدیگر ارائه کنند، اختلاف دارند.

واشنگتن؛ فشار اقتصادی در کنار مذاکره

در سوی آمریکایی، اظهارات اخیر مقام‌های دولت ترامپ از تداوم سیاست فشار حکایت دارد. اسکات بسنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا، در گفت‌وگو با شبکه نیوزکس اعلام کرده‌واشنگتن سیاست فشار حداکثری را به کارزاری برای انزوای اقتصادی گسترده‌تر ایران تبدیل کرده‌است.

وی مدعی شد آمریکا با همکاری برخی کشورهای منطقه، از جمله پاکستان و ترکیه، برای محدود کردن مسیرهای زمینی ارتباط اقتصادی ایران تلاش می‌کند. این اظهارات نشان می‌دهد واشنگتن در کنار محدودیت‌های نفتی و مالی، مسیرهای حمل‌ونقل و تجارت منطقه‌ای را نیز هدف فشار قرار داده است.

«ابتکار» تازه‌ترین تحولات میان ایران و آمریکا را بررسی می‌کند

یاد دیپلماسی یا جنگ

گروه سیاسی - اظهارات تازه بهروز کمالوندی سخنگوی سازمان انرژی اتمی ایران درباره پیگیری منافع ملی از مسیر دیپلماسی یا میدان نبرد، بار دیگر وضعیت پیچیده روابط تهران و واشگتن را در کانون توجه قرار داده است. این سخنان در شرایطی مطرح می‌شود که دو کشور همچنان از طریق میانجی‌ها پیام‌هایی مبادله می‌کنند، اما نشانه روشنی از دستیابی به توافقی پایدار مشاهده نمی‌شود. در یک سوی این معادله، ایران بر ضرورت رفع فشارهای اقتصادی و دریافت تضمین‌های معتبر تأکید دارد و در سوی دیگر، دولت دونالد ترامپ می‌کوشد با ترکیب تهدید نظامی و محدودیت‌های اقتصادی، امتیاز بیشتری به دست آورد. لذا پرسش اصلی این است که آیا تحركات دیپلماتیک می‌تواند بر فضای بی‌اعتمادی غلبه کند یا دو کشور بار دیگر به سوی تشدید رویارویی حرکت خواهند کرد؟

گزه هرمز و تضمین‌های امنیتی

در چنین شرایطی تنگه هرمز اکنون به یکی از مهم‌ترین محورهای چانه‌زنی تبدیل شده است. ایران رفع محاصره و محدودیت‌های اقتصادی را پیش‌شرط اقدامات متقابل می‌داند، درحالی‌که آمریکا خواستار بازگشت جریان عادی کشتیرانی و دریافت تعهدات مشخص از تهران است. در همین حال، مسعود پزشکیان در دیدار اخیر با ولادیمیر پوتین بار دیگر نسبت به تجربه مذاکرات پیشین ابراز تردید کرد و یادآور شد گفت‌وگوهای گذشته مانع حملات نظامی نشده‌اند. این نگرانی نشان می‌دهد مسئله تضمین‌های اجرایی به اندازه مفاد توافق اهمیت یافته است. حتی اگر طرفین درباره بازگشایی مسیرهای دریایی با کاهش محدودیت‌های اقتصادی به تفاهم برسند، بدون سازوکاری قابل اعتماد برای اجرای تعهدات، احتمال بازگشت بحران همچنان وجود خواهد داشت.

انتخابات آمریکا؛ فرصت یا عامل تشدید بحران؟

انتخابات میان‌دوره‌ای سوم نوامبر نیز بر محاسبات سیاسی واشگتن سایه انداخته است. افزایش قیمت انرژی و پیامدهای اقتصادی جنگ، دولت ترامپ را با فشار داخلی روبه‌رو کرده است. براساس گزارش آسوشیتدپرس، وی در جریان فعالیت‌های انتخاباتی خود نیز بر آمادگی آمریکا برای تشدید اقدامات علیه ایران تأکید کرده است. در مقابل، اعلام کرده پیش از انتخابات میان‌دوره‌ای سوم نوامبر حمله تازه‌ای انجام نخواهد داد. این مواضع متغیر، پیش‌بینی رفتار واشگتن را دشوار کرده است. هرچند تهدید نظامی می‌تواند ابزاری برای افزایش قدرت چانه‌زنی باشد، تکرار آن ممکن است اعتماد لازم برای دستیابی به توافق را نیز تضعیف کند.

آیا ترمیم حقوق کارمندان امکان‌پذیر است؟

نمایندگان مجلس پاسخ می‌دهند

اصلی سیاست‌گذاری تبدیل می‌شود.

یکی از پرسش‌های اصلی این است که آیا دولت می‌تواند در میانه سال، سازوکار افزایش حقوق کارکنان را تغییر دهد و در صورت امکان، این اقدام را با چه منابعی اجرا کند؟

افزایش هزینه‌های زندگی به این معاست که حتی افزایش حقوقی که در ابتدای سال اعمال شده، ممکن است با گذشت چند ماه و تغییر قیمت کالاها و خدمات، بخش کمری از هزینه‌های خانوار را پوشش دهد. در شرایطی که فشارهای اقتصادی ناشی از تحریم و جنگ نیز بر فضای کسب‌وکار، تجارت و درآمد خانوارها سایه انداخته است، فاصله میان رشد دریافتی‌ها و هزینه‌های زندگی به مسئله‌ای جدی‌تر تبدیل می‌شود. با این حال، ضرورت معیشتی ترمیم حقوق به‌تنهایی به معنای امکان اجرای فوری آن نیست. هر تصمیم برای افزایش پرداختی کارکنان باید از نظر مبانی قانونی، گروه‌های مشمول، میزان افزایش و منابع مالی مورد نیاز باز بررسی شود. همچنین باید روشن باشد که افزایش احتمالی تا چه اندازه می‌تواند قدرت خرید حقوق‌بگیران را حفظ کند و آیا در برابر افزایش هزینه‌های زندگی، اثری پایدار خواهد داشت یا خیر.

اعلام تشکیل کمیته‌ای در دولت برای بررسی افزایش حقوق‌ها، در صورت تأیید رسمی و مشخص‌شدن مأموریت آن، می‌تواند نشانه آغاز بررسی کارشناسی این موضوع باشد؛ اما تشکیل کمیته به‌تنهایی به معنای تصویب افزایش حقوق یا آغاز پرداخت‌ها نیست.

در صورتی که دولت قصد داشته باشد ترمیم حقوق را از طریق لایحه‌ای جدید دنبال کند، باید مشخص شود این لایحه چه گروه‌هایی را در بر می‌گیرد، مبنای محاسبه افزایش دریافتی‌ها

چیست و منابع مالی مورد نیاز آن چگونه تأمین خواهد شد. همچنین لازم است زمان‌بندی ارائه لایحه به مجلس و مسیر بررسی و تصویب آن روشن شود.

در شرایط تحریم و جنگ، برآورد درآمدهای قابل تحقق دولت و هزینه‌های ضروری کشور اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. از همین رو، ارزیابی امکان افزایش حقوق نیازمند اطلاعات روشن درباره منابع بودجه‌ای، میزان تعهدات مالی جدید و اولویت‌بندی هزینه‌هاست؛ اطلاعاتی که بدون آن‌ها نمی‌توان درباره امکان یا عدم امکان اجرای طرح در نیمه دوم سال نتیجه قطعی گرفت.

در کنار احتمال ارائه لایحه‌ای برای ترمیم حقوق، موضوع اجرای فوق‌العاده خاص کارکنان دولت نیز مطرح است. این دو مسیر باید از یکدیگر تفکیک شوند؛ چراکه اجرای حکمی که به گفته نمایندگان در بودجه پیش‌بینی شده، با ایجاد سازوکار جدید برای افزایش حقوق الزاماً یکسان نیست.

حق قرار است فوق‌العاده خاص مبنای افزایش دریافتی‌ها قرار گیرد، باید مشخص شود چه گروه‌هایی مشمول آن هستند، میزان پرداخت‌ری‌ها هر گروه چگونه تعیین می‌شود، اعتبار مورد نیاز از چه محلی تأمین خواهد شد و پرداخت‌ها در چه زمانی آغاز می‌شود. در چنین شرایطی، نقش مجلس تنها به اعلام ضرورت افزایش حقوق محدود نمی‌شود. نمایندگان می‌توانند از دولت درباره وضعیت کمیته بررسی افزایش حقوق، زمان ارائه لایحه، منابع تأمین اعتبار و نحوه اجرای احکام موجود توضیح بخواهند و بر روند

عراقچی در نشست تخصصی سازمان محیط زیست تشریح کرد

زخم‌های جنگ بر پیکر طبیعت

معیارهای حقوقی روشن برای شناسایی تخریب گسترده محیط‌زیست، ایجاد سازوکارهای علمی و بی‌طرفانه برای مستندسازی خسارات و توسعه همکاری‌های منطقه‌ای برای بازسازی زیست‌بوم‌های آسیب‌دیده، وی برگزاری اجلاس اقلیمی کاپ ۳۱ را فرصتی برای جلب توجه جهانی به پیامدهای زیست‌محیطی جنگ‌ها دانست و از آمادگی ایران برای مشارکت علمی، حقوقی و دیپلماتیک در این زمینه خبر داد.

عراقچی در پایان تأکید کرد جامعه جهانی باید با همکاری جمعی، زمینه پاسخگویی عاملان تخریب محیط‌زیست را فراهم کند؛ زیرا طبیعت صدایی در مذاکرات و میدان جنگ ندارد و حفاظت از آن مسئولیتی مشترک برای حفظ آینده بشریت است.

سیاست روز

اخبار

پیام پزشکیان به سلطان عمان

رئیس‌جمهوری در گفت‌وگوی تلفنی با سلطان عمان با قدرانی از تلاش‌های این کشور برای تقویت صلح و ثبات منطقه‌ای، بر اهمیت تداوم رایزنی‌های دیپلماتیک، گسترش تعاملات سازنده و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مشترک کشورهای منطقه برای تقویت تفاهم و همکاری تأکید کرد.

مسعود پزشکیان رئیس‌جمهوری اسلامی ایران، دیروز در گفت‌وگویی تلفنی با هیثم بن طارق سلطان عمان، با تبریک زادروز وی برای دولت و ملت این کشور، سلامتی، سعادت، پیشرفت و سربلندی آرزو کرد. رئیس‌جمهوری در این گفت‌وگو، با قدرانی از تلاش‌های سلطان عمان و دولت این کشور در راستای تقویت صلح و ثبات منطقه‌ای، بر اهمیت تداوم رایزنی‌های دیپلماتیک، گسترش تعاملات سازنده و بهره‌گیری از ظرفیت‌های مشترک کشورهای منطقه برای تقویت تفاهم و همکاری تأکید کرد.

پزشکیان همچنین با اشاره به روابط دوستانه و مناسبات دیرینه ایران و عمان، از سلطان عمان برای سفر به تهران دعوت و ابراز امیدواری کرد در آینده‌ای نزدیک، زمینه دیدار و گفت‌وگوی حضوری دو طرف در تهران فراهم شود.

سلطان عمان نیز در این گفت‌وگوی تلفنی، با قدردانی از پیام تبریک رئیس‌جمهور اسلامی ایران، بر رویکرد مستمر سلطنت عمان در حمایت از صلح، آرامش و ثبات

ارایزنی‌های نزدیک با جمهوری اسلامی ایران را از اولویت‌های این کشور اعلام کرد. هیثم بن طارق همچنین با تشکر از دعوت رئیس‌جمهوری اسلامی ایران برای سفر به تهران، ابراز امیدواری کرد این سفر در فرصت مناسب انجام شود.

جلسه سران قوا برگزار شد

نشست مشترک سران قوای مجریه، مقننه و قضائیه به میزبانی رئیس‌جمهور در نهاد ریاست جمهوری برگزار شد.

نشست مسعود پزشکیان رئیس‌جمهور اسلامی ایران، محسنی اژه‌ای رئیس قوه قضائیه و محمداقبر قالیباف رئیس قوه مقننه روز یکشنبه به میزبانی رئیس‌جمهور در نهاد ریاست جمهوری برگزار شد.

تصمیم‌گیری نظارت‌کنند.

با این حال، تصمیم‌گیری درباره ترمیم حقوق باید با د نظرگرفتن دو ملاحظه هم‌زمان صورت گیرد: از یک طرف، حفظ قدرت خرید حقوق‌بگیران و کاهش فشار معیشتی بر خانوارها؛ و از طرف دیگر، تأمین منابع مالی قابل اتکا و جلوگیری از ایجاد تعهداتی که اجرای آن‌ها در ادامه سال با مشکل روبه‌رو شود.

در شرایطی که اقتصاد کشور با محدودیت‌های ناشی از تحریم‌ها و پیامدهای جنگ مواجه است، شفافیت درباره منابع و زمان‌بندی اجرای تصمیم احتمالی می‌تواند اهمیت ویژه‌ای داشته باشد. صرف اعلام افزایش حقوق، بدون مشخص‌شدن پشتوانه مالی و سازوکار اجرایی، پاسخ روشنی به مطالبه کارکنان نخواهد داد.

آنچه از اظهارات منتشرشده نمایندگان برمی‌آید، ادامه پیگیری موضوع ترمیم حقوق در مجلس است؛ اما برای پاسخ قطعی به این پرسش باید وضعیت تشکیل کمیته دولت، نتیجه بررسی‌های آن، زمان احتمالی ارائه لایحه و نحوه تأمین اعتبار مشخص شود. پرسش اصلی این است که آیا دولت در شرایط فعلی اقتصاد کشور، برنامه‌ای مشخص و دارای پشتوانه مالی برای ترمیم حقوق کارکنان در نیمه دوم سال تدوین کرده است؟ اگر چنین برنامه‌ای در دست بررسی است، چه زمانی به مجلس ارائه می‌شود و آیا اجرای آن به افزایش واقعی دریافتی کارکنان منجر خواهد شد؟ پاسخ به این پرسش‌ها می‌تواند روشن کند که مطالبه ترمیم حقوق در نیمه دوم سال، در کنار محدودیت‌های اقتصادی و بودجه‌ای، تا چه اندازه امکان تبدیل‌شدن به تصمیمی اجرایی را دارد؛ تصمیمی که هم باید به فشار معیشتی حقوق‌بگیران توجه کند و هم بر منابع مالی مشخص و سازوکار قانونی روشن استوار باشد.